

Een gedicht kan groeien als een plant

Van Willem Tjebbe Oostenbrink verschijnt morgen zijn tweede dichtbundel, *Zolt en stof*. „In het Westerkwartiers kan ik verwoorden wat mij in het Nederlands niet lukt.”

LOUIS VAN KELCKHOVEN

Hij debuteerde zonder dat zelf te weten. Ergens midden jaren negentig publiceerde het tijdschrift *Toal en Taiken* twee gedichten van Willem Tjebbe Oostenbrink (Grijpskerk, 1963). Dat is hem verteld. Het valt niet te verifiëren.

De dichter in kwestie zat toen veel in Midden-Europa. Daar hield hij zich bezig met milieu, ecologie en internationale samenwerking en internationaal vrijwilligerswerk. Hij woonde in Utrecht, Antwerpen en Amsterdam, voordat hij in 2007 neerstreek in Zuidhorn. Oostenbrink is getrouwd, heeft met zijn vrouw drie kinderen en werkt als projectleider aan gebiedsontwikkeling en natuurrealisatie.

Terug in zijn geboortestreek kwam Oostenbrink weer in contact met de taal van zijn ouders. „Het Gronings, in mijn geval het Westerkwartiers, heeft voor mij iets extra's. Het is een mooie taal om dingen onder woorden te brengen en sfeer te vangen. In het Nederlands kan ik niet verwoorden wat mij in de taal van de streek wel lukt.”

En de mens, zegt Oostenbrink, kent een diepe behoefte aan het kunnen vormgeven van zijn emoties. Dingen verwoorden. „Kijk naar de reacties op de ramp met de MH17. De overheersende emotie is: waarom? Het is een ervaring tegen wil en dank waar je wat mee moet. Mensen proberen het te accepteren, delen het verdriet met woorden, spreken hun ontzag uit voor het toeval en zijn dankbaar dat het hun niet is

Willem Tjebbe Oostenbrink: „Bij mij gaat het om het zoeken naar andere inzichten en die onder woorden brengen.” FOTO REYER BOXEM

overkomen.”

Op zijn vijftigste, in 2013, debuteerde Oostenbrink met de bundel *Opdreugde Troanen*. „Dat ik op mijn vijftigste mijn eerste bundel uitgaf was geen vooropgezet plan. Dingen gaan soms zoals ze gaan.” Morgen verschijnt zijn tweede bundel gedichten: *Zolt en Stof*.

Hij draagt zijn werk graag voor, maar wordt ook graag gelezen. Prijzen helpen om zijn werk bij het publiek bekend te maken. In februari ontving Oostenbrink de Johan Friedrich Dirksprijs 2017, een tweejaarlijkse prijs voor nieuwe Nedersaksische literatuur van de stad Emden, met zijn gedichtencyclus *Doar buten in de wiede wereld*.

De cyclus omvat vijf gedichten, geschreven in het Westerkwartiers, vertaald naar het Oost-Fries door Carl-Heinz Dirks uit Emden. Oosten-

brinks dichtwerk valt in de smaak bij onze oosterburen; in 2010 won hij de Duitse Freudenthal aanmoedigingsprijs en in 2014 de Borslaprijs. De dichter weet zich gesterkt. „Je hoort graag dat iets mooi is, maar je geeft jezelf geen prijs. Dat een ander dat doet, maakt het waardevol.”

Oostenbrink zoekt een breed publiek. „Daarom schrijf ik ook in het Nederlands, het Westerkwartiers is voor Drenten ook toegankelijk en behalve in het Duits is mijn werk ook vertaald in het plattduuts en het Fries.”

Zijn poëzie is, zegt hij zelf, onderzoekend. „Dichten is voor mij een gedachtespel. Een puzzel die niet meteen hoeft te passen. Ik begrijp dichters niet die zeggen dat het in één keer goed op papier moet staan. Bij mij gaat het om het zoeken naar andere inzichten en die onder woor-

‘Je hoort graag dat iets mooi is, maar je geeft jezelf geen prijs’

den brengen.”

Een gedicht kan bij Oostenbrink op verschillende manieren ontstaan. „Soms is er een wedstrijd of een opdracht. Daarbij worden van buitenaf kaders gesteld die mijn gedachten inperken; mijn gedicht moet voldoen aan wat de opdrachtgever vraagt.”

Zijn vrije werk ontstaat associatief. „Ik loop rond met een gedachte, fantaseer daarover, laat het rusten en pak het later weer eens op. Een gedicht kan groeien als een plant.

Soms is het een inzicht dat ik wil verwoorden. Zo wordt van iemand op die op jonge leeftijd overlijdt gezegd dat hij middenin het leven is weggerukt. Dat is niet waar. *Wij minsens ston altied an e raand van t leven*, omdat we nooit kunnen weten hoeveel tijd ons nog is gegund. We hebben iets bedacht dat een kalender heet. *Doarmet bedingen we aalsmor een joar ien t veuruutzicht*, heet het in mijn gedicht *Kalender*.”

Morgenavond (20.00 uur) wordt in het Cultureel Centrum in zijn woonplaats Zuidhorn *Zolt en Stof* van Willem Tjebbe Oostenbrink gepresenteerd. Het eerste exemplaar is voor de Groningse gedeputeerde Henk Staghouver. Onder begeleiding van de slagwerkgroep Procussion draagt Oostenbrink een aantal gedichten voor.